

Granskning av årsbokslut 2016

Granskningsrapport

Ale kommun

KPMG AB

2017-03-29

Antal sidor 7

Ale Kommun
Granskning av årsbokslut 2016
KPMG AB
2017-03-29

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Uppdraget	2
1.2	Utförd granskning	2
1.3	Rapportutformning	2
2	Sammanfattning	2
3	Resultaträkning	3
3.1	Resultatutfall	3
3.2	Flyktingmottagning	3
4	Avstämning mot balanskravet	3
5	Balansräkning	4
5.1	Materiella anläggningstillgångar	4
5.2	Exploateringsfastigheter	4
5.3	Upplupna intäkter	4
5.4	Avsättningar	4
5.4.1	Avsättning för deponi	4
5.4.2	Avsättningar för pensioner	5
6	Sammanställd redovisning	5
7	Nämnderna	5
7.1	Redovisning av nämnderna	5
7.2	Periodisering av semesterlöner	5
8	Avstämning mot kommunfullmäktiges mål	6
8.1	Mål enligt verksamhetsplan	6
8.2	Finansiella mål	6
8.3	KF:s prioritering för nämndernas mål och målvärden	6
9	Övrigt	7
9.1	Bokslutsdokumentation	7
9.2	Betalning av leverantörsfakturor	7
9.3	Kostnader för kurs, konferens och representation	7

Ale Kommun
Granskning av årsbokslut 2016
KPMG AB
2017-03-29

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Vi har på uppdrag av Ale kommuns revisorer granskat kommunens årsbokslut för år 2016.

1.2 Utförd granskning

Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det korrekturen till årsredovisning som förelåg i vecka 9, 2017. I årsredovisningen redovisas ett resultat på 30,3 mkr för kommunen och 51,9 mkr för koncernen. Eget kapital uppgår till 847,2 mkr för kommunen och 1 189,8 mkr för koncernen.

Granskningen har inriktats på bokslutet som återges i årsredovisningen. Granskningen av bokslutet har i allt väsentligt utförts i enlighet med god revisionssed, bl. a. innefattande bedömning av tillämpade redovisningsprinciper, analytisk granskning, stickprovsvis granskning av väsentliga poster mot underlag i form av bekräftelser, avstämningar, beräkningsunderlag och liknande. Granskningen av övriga delar i årsredovisningen har framförallt inriktats på att verifiera att årsredovisningen uppfyller kraven enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

1.3 Rapportutformning

I denna rapport sammanfattas våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Syftet med rapporten är att den skall utgöra underlag för kommunrevisorernas bedömning av och slutliga ställningstaganden till kommunens årsredovisning. Dessutom är avsikten att rapporten skall sammanfatta våra väsentligaste förslag till åtgärder för fortsatt utveckling av redovisningsprinciper och bokslutsarbetet.

Rapporten skrivs i avvikelseform, vilket innebär att i huvudsak förhållanden som vi anser bör uppmärksammas eller bli föremål för åtgärder redovisas. Våra iakttagelser har kommunicerats med redovisningsenheten inom kommunstyrelsens förvaltning.

2 Sammanfattning

Av de förhållanden som framkommit vid granskningen och som redovisas i rapporten vill vi framförallt rikta uppmärksamheten på följande:

Av avstämningen av kommunfullmäktiges prioriterade mål som visas i årsredovisningen framgår att knappt hälften av målen uppfylls under 2016. För flera av målen har målvärdena dock ett längre perspektiv och målet är att de ska uppnås under mandatperioden. Vi noterar att i uppföljningen av de finansiella målen i årsredovisningen, anges att soliditeten försämras för tredje året i rad, att nettokostnadsandelen som redovisas uppnås genom reavinster och engångsintäkter samt att kommunens låneskuld ökar.

Vid granskningen har inte framkommit annat än att bokslutet i allt väsentligt upprättats i enlighet med lag om kommunal redovisning och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

3 Resultaträkning

3.1 Resultatutfall

Årets redovisade resultat uppgår till 30,3 mkr vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med 25,9 mkr.

Enligt driftsammanställningen har verksamhetens nettokostnader ökat med 79,1 mkr jämfört med år 2015, ökningen motsvarar 5,4 %. Återbäring av AFA-medel 2015 har borträknats i jämförelsen av nettokostnader.

Enligt driftsammanställningen redovisar verksamheten en positiv avvikelse mot budget med 16,2 mkr. Den positiva avvikelsen förklaras till stor del av extra statsbidrag för flyktingmottagning och byggbonus, lägre finansiella kostnader än budgeterat samt reavinster vid försäljning av exploateringsfastigheter och kommunens fibernät.

Utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget med 3,6 mkr, omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden en negativ avvikelse med 2,3 mkr medan samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamhet visar en positiv avvikelse mot budget med 3,5 mkr. Kommunstyrelsen och övriga nämnder redovisar i det närmaste ett resultat i nivå med budget.

3.2 Flyktingmottagning

Årsbokslutet och redovisade värden har på flera sätt påverkats av flyktingmottagningen, bland annat genom extra statsbidrag och ökade kostnader för flyktingmottagning inom flera nämnders verksamheter, vilket också påverkar jämförelse med tidigare perioder. I balansräkningen redovisas betydande fordringar på Migrationsverket. I årsredovisningen anges att det för närvarande inte finns någon samlad bild över hur flyktingmottagningen påverkat redovisade kostnader och intäkter. Enligt de uppgifter vi erhållit finns för närvarande inget som tyder på att redovisade fordringar på Migrationsverket är osäkra.

4 Avstämning mot balanskravet

Kommunen redovisar ett överskott med 30,3 mkr för år 2016. Vid avstämning mot balanskravet skall realisationsvinster räknas bort. Borträknat dessa redovisar kommunen ett överskott på 20,6 mkr.

Det har i vår granskning inte framkommit något som indikerar att det finns poster i resultaträkningen som innebär att balanskravet inte har uppfyllts.

5 Balansräkning

5.1 Materiella anläggningstillgångar

Enligt rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation för materiella anläggningstillgångar skall en materiell anläggningstillgång delas upp i väsentliga komponenter i de fall skillnader i nyttjandeperiod är väsentlig.

I årsredovisningen under avsnittet redovisningsprinciper framgår att kommunens nyinvesteringar och ombyggnader avseende fastigheter har delats upp på olika avskrivningstider sedan 2013 och för verksamheterna gata, park, infrastruktur och VA har nyinvesteringar och ombyggnader under 2015 delats upp på olika avskrivningstider. Från och med 2016 sker även komponentavskrivning för äldre objekt inom gata, park, infrastruktur och VA.

5.2 Exploateringsfastigheter

Resultatavräkningar för under 2016 avslutade exploateringsprojekt innebär en intäkt om 3,0 mkr.

Vi noterar att kommunen enligt beskrivningen under avsnittet redovisningsprinciper i årsredovisningen kommer att resultatavräkna exploateringsområden när förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, vilket normalt är möjligt först i slutskedet av exploateringsprojektet.

Som framgår av redovisningsprinciperna i årsredovisningen har kommunens utgifter för VA-ledningar mm tidigare år inkluderats i kostnaden för sålda tomter. Kommunen har sedan 2015 anpassat redovisningsprinciperna och tillämpar dessa principer på nu pågående och kommande projekt. Anslutningsavgifter och gatukostnadsersättning om 18,2 mkr har skuldförts under 2016 och kommer att minskas i takt med den beräknade avskrivningstiden.

5.3 Upplupna intäkter

Bland upplupna intäkter finns fordringar på Migrationsverket med 52,8 mkr som avser återsökningar av bidrag för flyktingverksamhet. Av fordran kvarstår 1,1 mkr från 2015. Återsökningar av bidrag avseende ensamkommande barn för kvartal 4 (6,4 mkr) var inte inskickade till Migrationsverket i februari 2017. I februari 2017 hade 24,6 mkr av utestående fordringar inkommit.

5.4 Avsättningar

5.4.1 Avsättning för deponi

Avsättning för återställande av deponi redovisas med 6,0 mkr. Avsättningen har minskats med utgifter för utförda arbeten under 2016 med 0,3 mkr.

En lakvattensutredning har gjorts under 2016 som visar att någon ytterligare rening av lakvatten inte erfordras för närvarande. Utredningen har inte medfört att avsättningen har ändrats utan i underlag för balansposten konstateras att avsatta medel skall

användas för kontrollprogram samt drift och underhåll av deponin. Någon uppdatering av beräkningen för framtida utgifter utifrån nu aktuella förutsättningar finns dock ej.

5.4.2 Avsättningar för pensioner

Beräkning av avsättning för pensioner grundas på uppgifter från KPA. Enligt uppgift har alla pensionsåtaganden till politiker som personalkontoret känner till inrapporterats till KPA.

6 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. I den sammanställda redovisningen ingår den helägda koncernen Alebyggen AB, En väg efter rätt tanke AB (EVERT AB), det vilande bolaget Ale utveckling AB samt Bohus Räddningstjänst förbund som ägs till 40 % av Ale kommun.

7 Nämnderna

7.1 Redovisning av nämnderna

För nämnderna redovisas en ekonomisk översikt för 2016 med jämförelse mot utfall för 2015. Redovisningen görs uppdelad på "besluts/verksamhetsområden" inom nämndens ansvarsområde. Ett antal verksamhetsmått för 2016 redovisas i tabell och jämförelse görs mot budget 2016 samt utfall 2015. Nämndens uppdrag, årets verksamhet och framtid kommenteras i löpande text.

De ekonomiska analyserna är inte så utformade att det enkelt kan utläsas hur stor del av budgetavvikelse (det redovisade ekonomiska resultatet) som beror på volymavvikelser respektive kostnadsförändringar, även om det finns några inslag av beskrivningar över om avvikelserna beror på volym- eller kostnadsförändringar.

Vår rekommendation

Vår bedömning att nämndernas redovisningar bör kunna förbättras och analyserna över avvikelserna utvecklas och ange såväl volymberoende som kostnadsberoende avvikelser kvarstår från tidigare år.

7.2 Periodisering av semesterlöner

I bokslutet för kommunen är semesterlöneskuldena periodiserade, förändringen är utfördelad på respektive nämnd. Att fördela ut semesterlöneskulden på respektive verksamhetsområde eller enhet inom förvaltningarnas ansvarsområde är upp till respektive förvaltning.

Redovisningen är inte så upplagd att intjänad och uttagen semester bokförs löpande under året. All löneutbetalning bokförs som kostnad oavsett om det avser upparbetad lön för aktuell period eller om det avser semester som intjänats under tidigare perioder. Intjänad och uttagen semester bör bokföras löpande under året.

8 Avstämning mot kommunfullmäktiges mål

8.1 Mål enligt verksamhetsplan

I den av kommunfullmäktige 2015-06-15 och 2015-08-31 fastställda Verksamhetsplan med budget 2016 – 2019 (verksamhetsplanen) anges fyra finansiella mål och ett antal prioriterade strategiska målsättningar för perioden fram till 2018.

8.2 Finansiella mål

De finansiella mål som anges i verksamhetsplanen är följande:

- *Soliditet exklusive ansvarsförbindelse ska vara minst 40 %.*
- *Soliditet inklusive ansvarsförbindelse ska vara fortsatt positivt.*
- *Låneskuld, pensionsskuld inklusive ansvarsförbindelse och borgensåtagande ska per invånare inte överstiga 70 tkr.*
- *Över tid ska självfinansieringsgraden av kommunens investeringar vara minst 50 %.*

Samtliga mål uppnås i årsredovisningen.

I verksamhetsplanen framgår även att *"för att säkerställa de finansiella målen är det redovisade resultatet minst 2 procent av verksamhetens nettokostnad över tid."* Årets resultat på 30,3 mkr uppgår till 1,9 % av nettokostnaderna.

Vår kommentar

Vi noterar att i uppföljningen av de finansiella målen i årsredovisningen, anges att soliditeten försämras för tredje året i rad, att nettokostnadsandelen som redovisas uppnås genom reavinster och engångsintäkter samt att kommunens låneskuld ökar.

8.3 KF:s prioritering för nämndernas mål och målvärden

I Verksamhetsplan med budget 2016 – 2019 anges ett antal prioriterade strategiska målsättningar och för dessa 13 prioriterade mått med målvärden.

I årsredovisningen redovisas tabeller med uppföljning av målen. För ett av målen görs ingen uppföljning i årsredovisningen. Av de 12 mål där uppföljning görs uppnås fem av målen enligt årsredovisningen medan sju av målen inte uppnås.

Vår kommentar

Av avstämningen av kommunfullmäktiges prioriterade mål som visas i årsredovisningen framgår att knappt hälften av målen uppfylls under 2016. För flera av målen har målvärdena dock ett längre perspektiv och målet är att de ska uppnås under mandatperioden.

9 Övrigt

9.1 Bokslutsdokumentation

Bokslutsspecifikationer för konton och ansvar har samlats in till redovisningsenheten. Samtliga bokslutsspecifikationer är undertecknade av ansvarig på respektive förvaltning. Vi noterar att det inte för alla konton/ansvar finns någon analys/kommentar till väsentliga förändring jämfört med föregående år.

9.2 Betalning av leverantörsfakturor

Det är olika personer som vanligen skannar fakturor, registrerar manuella betalningar och betalar fakturorna. Flertalet anställda på redovisningsenheten har dock möjlighet att göra samtliga moment i fakturahanteringen, t ex lägga upp en leverantör, registrera en manuell betalning samt utanordna betalningen. Vi har också noterat att systemet inte stödjer en funktion där två personer i förening skickar utbetalningsfiler till banken. Kommunen har kompenserat detta genom att utbetalningslistan skrivs ut och attesteras av två personer.

9.3 Kostnader för kurs, konferens och representation

Vid stickprovsgranskning av kostnader för kurs- och konferens, samt representation uppmärksammade vi att det förekom att uppgifter om deltagare samt syfte saknades.

Göteborg som ovan

KPMG AB

Göran Johansson
Auktoriserad revisor och
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Sofie Tauson
Certifierad kommunal yrkesrevisor